

Bilag 2

J.nr. 5337-0022

Ref. mhj/srn

Sammenfatning af høringssvar indkommet i forbindelse med VVM-redegørelse (høringsperiode 21. november 2001-16. januar 2002)

Den 11. juli 2002

Dette notat sammenfatter høringssvar indkommet i forbindelse med høring af VVM-redegørelsen og ansøgninger om godkendelse af etablering af havvindmøller ved Rønland og tilhørende kabelforbindelse til land. Høringssvarene er indkommet i høringsperioden mellem 21. november 2001 og 16. januar 2002. VVM-redegørelsen blev offentliggjort af Ringkøbing Amt, Kystdirektoratet og Energistyrelsen i fællesskab.

Hvert enkelt høringssvar kommenteres i fortløbende nummererede punkter, således at henvisning mellem besvarelserne muliggøres.

Der henvises i øvrigt til godkendelsen, som indeholder en opsummering af høringssvarene samt procedurer for klagefrist. De i godkendelsen opstillede vilkår for godkendelse inkluderer de afgørende problemstillinger i Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene.

Det bemærkes, at Ringkøbing Amts og Kystdirektoratets kommentarer til høringssvarene blev udarbejdet kort efter høringsperiodens udløb, primo-medio februar 2002. Kommentaterne var derfor også afgivet før end amtet vedtog det alternative forslag på 8 møller i maj 2002. Bemærk, at der bagerst i dette bilag findes Kystdirektoratets mere generelle vurdering af indsigelserne og bemærkninger fra offentligheden for så vidt angår dæmning og undersøisk kørevej.

Cheminova

Cheminova har fremsendt bemærkninger til forhold, der vurderes at have betydning for drift, arbejdsmiljø og sikkerhed på Cheminova.

Forhold af betydning for virksomhedens drift.

- 1. Cheminova gør opmærksom på at realisering af forslag TH 1 eller TH 2 stillet af Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug for Cheminova vil betyde en forbedring af virksomhedens mulighed for at få koldt kølevand i tilstrækkelig mængde. Dette opnås ved, at tilslutnings**

dæmning ved de to forslag spærrer for tilstrømningen af solopvarmet vand fra de lavvandede områder øst for Cheminovas kølevandsindtag. Cheminova forventer derfor, hvis projekt på dæmning realiseres, at være sikret kølevand med lavere temperatur.

Forslag VH 1 stillet af Vindenergi og Harboøre Møllelaug forventes ikke at få betydning for kølevands forsyningen til Cheminova.

Forslag VH 2 stillet af Vindenergi og Harboøre Møllelaug kritiseres af Cheminova for at forringe indtaget af kølevand af lav temperatur idet der anlægges tilslutningsdæmning mellem amtsvej og undersøisk kørevej. Cheminova betegner dette som helt uacceptabelt idet dæmningen, uanset om den forsynes med rørgennemføringer, udgør en restriktion for tilgangen af koldt kølevand til virksomhedens kølevandsindtag. Samtidig vurderes den undersøiske kørevej, at ville fungere som en undersøisk dæmning og resultere i en forøget tilstrømning af varmt vand til kølevandsindtaget fra virksomhedens varme kølevandsudløb. Det fremføres desuden, at dæmning vil forhindre at Cheminova kan sejle ind og oprense kanalen til kølevandsindtag.

Forslag VH 3 vurderes uacceptabel for Cheminova da man, som ved forslag VH 2 vurderer, at undersøiske kørevej vil fungere som en undersøisk dæmning og resultere i en forøget tilstrømning af varmt vand.

Forhold af betydning for virksomhedens sikkerhed.

2. Cheminova fremfører, at der bør stilles specifikke krav til risikoniveauet pga produktionen på Cheminova og at risikoniveau, som anvendes i vurderingen bør fastlægges i samarbejde med amt, arbejdstilsyn og brandmyndighed.

Cheminova finder placeringen af forslag TH 1 og TH 2 acceptabel såfremt worst-case beregningen for forslagene af, at en møllevinge eller et fragment højst vil kastes 532 meter er korrekt. Forslagene giver et væsentligt lavere risikoniveau for eksisterende og kommende anlæg på Rønland dels på grund af den større afstand og de færre møller. Endvidere er det Cheminovas vurdering, at der med de fremherskende vindforhold er mindre sandsynlighed for nedfald af mølledele på Rønland jo længere mod øst møllerne er placeret.

Cheminova finder vurderingen af sikkerhedsafstand foretaget i forhold til forslag VH 1, VH 2 og VH 3 for mangelfuld. Cheminova forholder sig kritisk til, at møllerne i forslagene er placeret i en afstand af 325-525 meter fra Rønlands kystlinie og dermed tættere end forslag TH 1 og TH 2 på det område af Rønland som Cheminova har mulighed for at udnytte til produktionsanlæg. Hele Rønland er omfattet af en lokalplan, men Cheminova skal have dispensation for at bygge inden for strandbeskyttelseslinien.

Forhold af betydning for støjpåvirkning

3. Ved Cheminova er man klar over, at der ikke gennem lovgivningen er fastsat regler for hvor meget støj vindmøller må påføre området for virksomhedens beliggenhed. Der gives udtryk for, at man alligevel mener, at støjbelastningen af virksomhedens medarbejdere bør indgå i vurderingen og her foretrækkes forslag TH 1 og TH 2 da de er beliggende i længst afstand fra Cheminova.
4. Høringsbrevet afsluttes med at Cheminova angående den visuelle påvirkning foretrækker forslag TH 1 eller TH2.

Ringkøbings amts vurdering:

”Forhold af betydning for virksomhedens drift.

Tilslutningsdæmning der danner overgang fra Harboøre Tange til undersøisk kørevej ved forslag VH 2 kritiseres af Cheminova for, at udgøre en restriktion for tilgangen af koldt kølevand til virksomhedens kølevandsindtag.

Vindenergi og Harboøre Møllelaug har i beskrivelse af etablering af dæmningsanlæg i afsnit 8.2.1 i regionplantillæg nr. 30 beskrevet, ”at der ved en eventuel godkendelse af projektet skal foretages hydrografiske undersøgelser, som skal afgøre, om det er nødvendigt med en forlængelse af Cheminovas kølevandsindtag. Hvis det viser sig nødvendigt pga. dæmningen eller kørevejen vil forlængelse blive foretaget efter aftale med Cheminova.” Dette betragtes af administrationen som velvilje til at tilpasse projektet efter Cheminovas ønsker uden udgifter for virksomheden.

Cheminova vurderer, at den undersøiske kørevej vil virke som en undersøisk dæmning. De hydrodynamiske simuleringer udført af DHI, Institut for vand og miljø viser, at der ikke sker nogen overordnet ændring i strømningsmønsteret, men at der lokalt omkring den enkelte fundament og den tilhørende kørevej sker en lokal påvirkning i form af enten en reduktion eller en forøgelse i strømhastigheden.

Forhold af betydning for virksomhedens sikkerhed.

Der eksisterer ikke noget samlet erfaringsmæssigt vidensgrundlag omkring kasteafstande for løsevne vingedele fra vindmøller. Ved planlægning for vindmøller ved Rønland har administrationen taget udgangspunkt i en sikkerhedsafstand på 450 meter til nærmeste bygning. Dette svarer til den sikkerhedsafstand der er anvendt ved planlægning for Prøvestation Risø. Her vedrørte planlægningen møller i op til 165 meters højde. Bygherrerens forslag til opstilling af vindmøller mere end overholder denne afstand da der overholdes en mindsteafstand på 450 meter til den del af Cheminovas areal der ligger udenfor strandbeskyttelseslinien, altså den del af Rønland der med tiden kan blive bebygget.

I brev fra Cheminova henvises til en worst-case beregningen for kastelængde af møllevinge. Undersøgelsen der henvises til er udarbejdet på foranledning af VESTAS i forbindelse med udarbejdelse af VVM for forslag stillet af Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug. Beskrivelse af undersøgelsen og dens resultater kan læses i hæftet ”VVM vindmøller Rønland – Vurderingsnotater for Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaugs projektforslag 1 og 2.” Kastelængden på 532 meter der refereres til be

tegnes i risikovurderingen som absolut Worst-case situation. Det konkluderes, at den sandsynlig maksimale kasteafstand vil være 450 meter idet det vurderes som den teoretisk set største afstand et løsrevet vingefragment vil kunne bevæge sig.

De afstande mellem møllerne og Rønland, som der refereres til i brev fra Cheminova er i VVM-redegørelsen ikke opgivet ens for de stillede forslag. For forslag TH 1 og TH 2 er afstanden opgivet som afstand til det område af Rønland, som Cheminova har mulighed for at udnytte til produktionsanlæg. D.v.s. arealet på landsiden af strandbeskyttelseslinien på 100 meter, som Cheminova kan opføre bygninger på uden dispensation. Afstanden for forslag VH 1, VH 2 og VH 3 er opgivet som afstand til Rønlands Kystlinie og vil derfor fremstå som betydelig tættere på end forslag TH 1 og TH 2.

Lægges afstanden fra kystlinie til strandbeskyttelseslinien til ved forslag VH 1, VH 2 og VH 3 vil dette give et ens sammenligningsgrundlag. For de tre forslag er det møller ved Bremerholm der står tættest på kystlinien. Strandbeskyttelseslinien ved Bremerholm ligger, ved det at Bremerholm er en lille holm på ca.200 meters bredde, ca. 125 meter inden for kystlinien. Afstanden for nærmeste møller til Rønlands kystlinie er for forslag VH 1 opgivet til 410 meter, og forslag VH 2 og VH 3 til 325 meter. Lægges afstanden fra kystlinien til strandbeskyttelseslinien til disse afstande, bliver afstanden til det område, som Cheminova har mulighed for at anvende til produktionsanlæg, 535 meter for nærmeste mølle i forslag VH 1 og 450 meter for nærmeste mølle i forslag VH 2 og VH 3.

Den nærmeste af de 5 møller i forslag TH 1 og TH 2 er , som der skrives i brevet fra Cheminova placeret 560 meter fra det område af Rønland, som Cheminova har mulighed for at anvende som mulighed for at udnytte til produktionsanlæg.

For alle forslag gælder således, at der er planlagt ud fra en sikkerhedsafstand på 450 meter til den del af Cheminovas område der ikke ligger indenfor strandbeskyttelseslinien på 100 meter. Set ud fra den viden og erfaring der i dag eksisterer for området anser administrationen denne sikkerhedsafstand for at være tilstrækkelig for opstilling af vindmøller ved Rønland. Der er samtidig taget højde for, at den visuelle sammenhæng med Cheminova ikke må gå tabt.

Støjforhold

Beregninger af støjbidraget fra vindmøllerne viser at støjbidraget fra møllerne på Cheminovas område er:

- mellem ca. 35 og 43 dB(A) for forslagene TH1 og TH2
- mellem ca. 35 og 47 dB(A) for forslagene VH1 og VH2
- mellem ca. 40 og 48 dB(A) for forslag VH3

Støjbelastningen vurderes, på baggrund af disse tal ikke at kunne være til belastning for et område udlagt til industriformål.”

Kystdirektoratets vurdering:

”Vedrørende Cheminovas bemærkninger om bekymringen for fabrikkens kølevandsindtag, er vi enige med Cheminova i, at vi ikke kan give tilladelse til en kørevej, der vil forringe mulighederne for kølevandsindtag. En eventuel tilladelse til en kørevej vil derfor forudsætte en teknisk løsning, der tilgodeser Cheminovas interesser. Vi kan ikke på forhånd udelukke, at en sådan teknisk løsning kan findes.” Se i øvrigt Kystdirektoratets generelle bemærkning bagerst i dette notat.

Energistyrelsen henviser angående punkt 1 til vilkår nr. 12 i godkendelsen. Angående punkt 2 og 3 henvises til placeringen af de ansøgte 8 møller, se vilkår nr. 2 i godkendelsen. Angående punkt 4 bemærkes, at linjeføringen i de ansøgte 8 møller ligesom forslag TH1 og TH2 er opstillet på lige linie.

Energistyrelsen henviser derudover i øvrigt til vilkår nr. 12 og 13 samt amtets bemærkninger.

Thyborøn-Harboøre fjordfiskerforening

Fjordfiskerforeningen ved Martin Rønn fremsender indsigelse mod vindmøller syd og øst for Rønland begrundet i tre punkter.

- 5. Området er udlagt som forstyrrelsesfrit område**
- 6. Det vil virke skæmmende på naturen at placere møller syd og øst for Rønland**
- 7. Møller syd og øst for Rønland vil fjerne grundlaget for fiskeri i området.**
- 8. Fjordfiskerforeningen anbefaler Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaugs projekt nordøst for Rønland: da møllerne vil ses mindst i forhold til Cheminova, da der på grund af for lidt vand i fiskeperioden ikke kan fiskes i området nordøst for Rønland og da møllerne er anbefalet af kommunen og borgerne, samt at alle anparter ejes af kommunens borgere.**

Ringkøbing amts vurdering:

”Ringkøbing amts administrationen har kendskab til, at der fiskes både syd og nord for Rønland. Møller opstillet på punktfundament forhindrer ikke, at der kan sejles mellem møllerne og dermed opsættes garn hvor det ønskes. Det antages dog at undersøisk kørevej vil danne en forhindring for sejlads hen over kørevejen i lavvandede perioder.

Området syd og sydøst for Rønland er omfattet af bekendtgørelse om fredning og vildtreservat på Harboøre Tange (Se områdets afgrænsning på figur 5.5.4 i regionplantillæg nr. 30). Martin Rønn henviser til, at området er forstyrrelsesfrit område. Ifølge bekendtgørelsen gælder for området syd og sydøst for Rønland, at motordreven sejlads med mere end 8 knob er forbudt. Brædtsejlads er forbudt i perioden 1. oktober – 1. marts. Ifølge bekendtgørelsens § 15 stk. 2 er bestemmelsen i § 15 om, at henkastning af affald, opstilling af telte, campingvogne og master samt indretning af skydeskjul er forbudt ikke til hinder for, at der kan opstilles møller syd for Rønland.

Energistyrelsen har gjort opmærksom på, at man lægger vægt på, at anlæg der planlægges kystnært på søterritoriet skal placeres ved eksisterende tekniske anlæg. Visuel sammenhæng med Cheminova er tilstræbt under planlægningen.”

Energistyrelsen henviser for så vidt angår punkt 7 til vilkår nr. 10 i godkendelsen. Med hensyn til placeringen af møller i det fredet området syd for Rønland henvises til, at Miljøministeren med brev af 24. juni 2002 til Ringkøbing Amt, har oplyst, at Skov- og Naturstyrelsen vil være indstillet på at meddele dispensation til opstilling af én mølle indenfor vildtreservatet og en på grænsen heraf – svarende til forslaget på 8 møller (amtets alternative forslag). En sådan placering vurderes af Skov- og Naturstyrelsen ikke at ville påvirke knortegæssene på bestandsniveau og det øvrige fugleliv i området i uacceptabel grad.

Enslydende breve fra 717 borgere i Thyborøn-Harboøre Kommune

Borgerne anbefaler forslag stillet af Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug om 5 møller placeret på dæmningsanlæg nordøst for Rønland med følgende begrundelser:

9. At visualiseringerne viser at møller opstillet på en lige linie fremstår mere harmonisk end møller opstillet i bueslag.

10. At Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaugs (to) forslag nordøst for Rønland påvirker omgivelserne mindst i miljømæssig henseende, specielt i forhold til områdets fuglebeskyttelsesinteresser, ligesom Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaugs forslag ikke medfører væsentlige påvirkninger af områdets hydrografi og sedimentforhold. Forslag VH 2 vurderes derimod særligt at have en uheldig eller mangelfuld belyst effekt på områdets hydrografi som følge af tilkørsel på dæmningsanlæg på tværs af renden nord for Rønland.

At projektet på 5 x 2 MW (både TH1 og TH2) lever op til amtets krav til kommunen på 10 MW. Borgerne ser dog gerne, at projektet ændres til 5 x 3 MW. Det tilføjes, at begrundelsen for ikke at tage projekt med 3 MW med i regionplantillæg med VVM-redegørelse virker uforståelig.

Ringkøbing amts vurdering:

”Angående den visuelle virkning af møller på linie eller i bueslag henvises til afsnit i notatet ”Administrationens vurdering.” (se vedlagt).

VVM-redegørelsen påviser ikke signifikante forskelle i de 5 opstillingsforslags miljøpåvirkning set i forhold til områdets hydrografi og sedimentforhold. Se tilhørende skema til ”Administrationens vurdering”.

For dæmningsanlæg på tværs af renden nord for Rønland ved forslag VH 2 henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Cheminova, under afsnit om ”Forhold af betydning for virksomhedens drift”.

Energistyrelsen henviser vedr. punkt 9 til det ansøgte forslag om opstilling af 8 møller, der indebærer, at møllerne opstilles i lige linie. Energistyrelsen vurderer for så vidt angår punkt 10, at de ansøgte 8 møller opfylder flest mulige lokale hensyn, jf. i øvrigt de i godkendelsen stillede vilkår.

Enslydende breve fra borgere i Tørring, Lemvig Kommune

Tove og Chr. Henriksen, Arne Overgaard Jensen, Hanna Green og Karsten Krejbjerg skriver, at de bor i Tørring ved Gjellerodde og nyder udsigten over Limfjorden. En del af udsigten er præget af Cheminova og Thyborøn.

11. Ved opstilling af vindmøller vil udsigten yderligere blive forstyrret hvorfor de gør indsigelse mod møllerne syd og øst for Rønland – og i princippet også nordøst for Rønland, da de breder sig ud over en stor del af horisonten, står foran Cheminovas fabriksanlæg og giver en rodet udsigt.

Borgerne vælger dog at anbefale forslag TH 1 eller TH 2 med kun 5 møller på række nordøst for Rønland, da de mener, at der kommer møller ved Rønland under alle omstændigheder. De 5 møller vil kunne ses mellem Cheminova og Thyborøn havn og udvider således ikke væsentligt det område, der er domineret af skorstene og bygninger i dag. De 5 møller på række fylder således en meget lille del af horisonten, mens de andre forslag i buer fylder 3-5 gange så meget.

Ringkøbing Amts vurdering:

”Set fra Gjellerodde, ligger forslag TH 1 og TH 2 midt mellem Cheminovas fabriksanlæg og Thyborøn havn, og breder sig synsmæssigt kun ud over et lille område.

Vurdering af møllernes visuelle fremtræden skal ske ud fra en samlet vurdering. Her er Gjellerodde et enkelt udsigtspunkt af mange ved Nissum Bredning. Det er ved planlægningen for vindmøller ved Rønland tilstræbt, at vindmøllerne visuelt skal have samhørighed med Cheminovas fabriksanlæg.”

Energistyrelsen har ikke yderligere at tilføje, men henleder dog opmærksomheden på Energistyrelsens kommentarer til punkt 9.

Viborg Stiftsøvrighed

Viborg stiftsøvrighed henviser til brev af 8. juni 2001 der blev afsendt fra Stiftsøvrigheden som kommentarer til debatoplæg til vindmøller i Thyborøn-Harboøre Kommune. I brevet gav Stiftsøvrigheden udtryk for, at opstilling af møller ved Rønland næppe i væsentlig grad visuelt vil kunne belaste områdets nærmeste kirker. Det drejer sig om Harboøre Kirke (beliggende inde i Harboøre by) og Engbjerg og Hygum Kirker der ligger højt og fritliggende henholdsvis ca. 3,7 og 6 km fra Rønland.

Forslag til regionplantillæg nr. 30 med VVM-redegørelse har været forelagt den kgl. Bygningsinspektør til udtalelse og udtalelsen er vedlagt brev fra Viborg Stiftsøvrighed som bilag.

- 12. Såvel den kgl. Bygningsinspektør som Stiftsøvrigheden finder det besynderligt, at Hygum Kirke ikke omtales i landskabsbeskrivelsen. Derimod omtales Tørring Kirke der ligger ca. 10 km sydøst for Rønland.**
- 13. Rønland/Harboøre Tange forekommer både efter den kgl. Bygningsinspektørs og Stiftsøvrighedens opfattelse, at være den eneste acceptable placeringsmulighed for de meget store møller. Af hensyn til egnens kirker foretrækkes forslag vedrørende opstilling af fem møller på lige linie (TH 1 og TH 2). Som anført af den kgl. Bygningsinspektør vil møllerne efter dette forslag være fjernest fra de pågældende kirker, ligesom møllerne opstillet på én række og med samme indbyrdes afstand vil give det roligste helhedsindtryk i forhold til det omgivende landskab – og kirkerne. Ved forslag TH 1 eller TH 2 vil målsætningen om en vindenergi baseret effekt på 10 MW være opfyldt for kommunen. og 4 møller ved Vrist vil blive fjernet.**
- 14. Til Ringkøbing Amts planer om, at udarbejde et særskilt tillæg til regionplanen for 3 vindmøller ved Vrist kommenteres, at alle møller i området mellem Vrist, Engbjerg Kirke og Harboøre by stærkt skræmmer udsynet fra og indsynet mod Engbjerg kirke, og at samtlige møller derfor bør fjernes uden opstilling af nye, større møller i området. Stiftsøvrigheden vil af tungtvejende hensyn til den enestående smukt beliggende Engbjerg kirke se sig nødsaget til gennem Kirkeministeriet at anmode Miljøministeren om at gøre indsigelse mod et senere forslag til regionplantillæg for nye vindmøller i området vest, nordvest og nord for kirkeanlægget.**

Ringkøbing amts vurdering:

”Stiftsøvrigheden finder det besynderligt, at Hygum Kirke der ligger tættere på Rønland end Engbjerg og Tørring Kirke ikke omtales i landskabsbeskrivelsen. Begrundelsen herfor er, at Hygum Kirke ligger i en afstand af ca. 6 km fra Rønland og ikke i samme grad som Engbjerg og Tørring Kirke.

På tidspunktet for den forudgående høring for regionplantillæg nr. 30, der på daværende tidspunkt bar benævnelsen ”vindmøller i Thyborøn-Harboøre Kommune” var 6 møller nedenfor Engbjerg Kirke med som forslag til opstilling af vindmøller i kommunen. Forslag er siden blevet reduceret til 3 møller under 80 meter og falder uden for pligt til udarbejdelse af VVM-redegørelse. Derfor vil der blive udarbejdet særskilt forslag til regionplantillæg for de tre møller.

Der blev den 25. september 2001 afholdt møde i Engbjerg Kirke med Viborg Stiftsøvrighed angående møllerne nedenfor Engbjerg kirke og muligheden for opstilling af 3 større møller. På mødet gav Viborg Stiftsøvrighed udtryk for, at tre 80 meter høje møller kunne accepteres såfremt alle de gamle møller nedenfor Engbjerg kirke ville blive fjernet. Yderligere blev det stillet som betingelse, at der ikke ville blive opstillet flere end de tre møller vest, nordvest og nord for kirken.

I brev skriver Stiftsøvrigheden at alle møller i området nedenfor Engbjerg Kirke bør fjernes uden opstilling af nye, større møller i området. Denne nye melding kan skyldes, at Stiftsøvrigheden ved

opstilling af vindmøller øjner muligheden for at få alle gamle møller nedenfor Engbjerg Kirke fjernet uden der opstilles nye møller.

Det synes, at være forbigået Stiftsøvrighedens opmærksomhed at bygherrer for forslag VH 1-3 tilbyder alle ældre vindmøller i kommunen erstatningskapacitet, hvorved der åbnes mulighed for at alle møller nedenfor Engbjerg kirke kan fjernes. ”

Energistyrelsen har ikke yderligere bemærkninger, men henleder dog opmærksomheden på Energi- styrelsens kommentarer til punkt 9.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) v/ Kurt Mikkelsen

DOF gør indsigelse mod vindmølleprojekterne, men er dog enig i at, påvirkningen af ynglefuglene vil være beskeden.

- 15. Konflikterne knytter sig især til de trækkende og rastende fugleflokke. Således mener foreningen, at møllerne er særligt problematiske i forhold til forekomsten af lysbuget knortegås idet fuglen er national ansvarsart (og optaget på den danske gulliste) og den totale verdensbestand kun udgør ca. 5000 fugle, hvoraf forekomsten i Nissum Bredning ifølge undersøgelser (Wetlands International/Danmarks Miljøundersøgelser, 1999) menes at udgøre mellem 20-40% af bestanden. Observationer i perioden 1990/91-1999/2000 viser et faldende tal. I 99/00 viser DOFs egne tal, at der anslås at være (5 af bestanden i området ved Plet Enge, Nissum Bredning og Harboøre Tange. I VVM-redegørelsen for en placering syd for Rønland regner man med 5 % af bestanden.**
- 16. DOF mener, at møllerne nordøst for Rønland vil udgøre en ”mur”, som gæssene ikke vil passere. Set i sammenhæng med Cheminovas høje fabriksanlæg, som ikke kan overflyves, vil indflyvningsmulighederne til Thyborøn Fjord med en eventuelt vindmøllepark nordøst for Rønland blive formindsket og forringet.**
- 17. Placering af vindmøllepark øst for Rønland finder foreningen vil forringe gæssenes mulighed for fouragering i ålegræsbæltet.**
- 18. En placering syd for Rønland vil efter foreningens opfattelse udgøre en barriere dels for træk mellem sydlige lagune og bredningen dels for lokale bevægelser mellem ålegræsbæltet og lagunerne.**
- 19. DOF finder således ikke, at en placering af vindmøller på Harboøre Tange eller i Nissum Bredning er foreneligt med beskyttelsen af EF-fuglebeskyttelsesområdet, hvilket også var en af grundene til, at placering af national prøvestation for vindmøller blev opgivet her.**
- 20. DOF finder det forkert, at vurdere betydningen for lysbuget knortegås alene på baggrund af de seneste ca. 5 års forekomst.**

21. DOF henleder afslutningsvis opmærksomheden på, at der i regi af Skov- og Naturstyrelsen i disse år pågår forsøg med at optimere biotopen på tangen og vandkvaliteten i lagunerne, hvorfor det må forventes, at knortegæssenes fourageringsbetingelser her vil øges i de kommende år.

Ringkøbing amts vurdering:

”DOF’s bemærkninger til projektet kan ikke tilbagevises, men det er næppe korrekt at vindmølleprojektet er uforeneligt med beskyttelsen af EF-fuglebeskyttelsesområdet idet:

vindmøllerne ikke placeres indenfor selve EF-fuglebeskyttelsesområdet og forstyrrelseszonerne omkring møllerne ikke overlapper med EF-fuglebeskyttelsesområdet

fuglene sandsynligvis vil finde andre flyveruter i området

Det er dog korrekt, at der i området omkring Rønland periodevis er tale om en ret stor del af den meget lille verdensbestand af lysbuget knortegås. Projekterne TH 1 og TH 2 vil formodentlig medføre de mindste gener i forhold til fuglene.”

Energistyrelsen vurderer, at de ansøgte 8 møller tilgodeser flest mulige lokale interesser. Der henvises i øvrigt til vilkår nr. 15 samt 17-20 samt Miljøministerens brev af 24. juni 2002 til Ringkøbing Amt hvoraf det fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen vil være indstillet på at meddele dispensation til opstilling af én mølle indenfor vildtreservatet og en på grænsen heraf – svarende til forslaget på 8 møller. En sådan placering vurderes af Skov- og Naturstyrelsen ikke at ville påvirke knortegæssene på bestandsniveau og det øvrige fugleliv i området i uacceptabel grad.

Thyborøn-Harboøre Kommune

Thyborøn-Harboøre Kommune gør indsigelse mod den del af retningslinierne i forslag til regionplantillæg nr. 30, der tillader opstilling af vindmøller syd og sydøst for Rønland.

Kommunen er stærkt betænkelig ved forslag VH 1, VH 2 og VH 3 og nærer de samme betænkelighederne, som gjaldt for en eventuel prøvestation for vindmøller syd for Rønland:

22. Fjordbunden syd for Rønland er temmelig forurenede med tungmetaller. Kommunen skønner, at anlægs- og funderingsarbejder ved opstilling af vindmøller syd for Rønland vil medføre risiko for spredning af tungmetaller i sedimentet til et større område.

23. Det vækker bekymring, at anlægge store vindmøller meget tæt på Harboøre Tange, som er yngleområde for flere arter af vandfugle.

24. Løsrevne møllevinger kan udgøre en risiko for Cheminova, specielt på grund af den fremherskende vindretning fra sydvest.

25. VH 1, VH 2 og VH 3 vil i høj grad komme til at dominere udsigten fra Harboøre Tange ud over Nissum Bredning. Kommunen går derfor stærkt ind for forslagene TH 1 og TH 2 nordøst for Rønland, så møllernes profil vil blive sløret af Cheminovas fabriksanlæg.

Ringkøbing amts vurdering:

”Af basisrapporten ”Sedimentundersøgelser” fremgår det at tungmetallerne arsen, chrom, bly og kviksølv – med mindre variationer – er påvist nogenlunde jævnt fordelt over området omkring Rønland. På tre prøvestationer nord for Rønland og en enkelt prøvestation syd sydøst for Rønland er der fundet et forhøjet indhold af kviksølv i sedimentet. Trods det enkelte fund syd sydøst for Rønland har undersøgelserne ikke bekræftet, at forureningen af tungmetaller skulle være mest udtalt syd for Rønland. Endvidere viser de hydrauliske undersøgelser der er udført for projektet, at sedimentspredningen vil være minimal og begrænset til arbejdsområdet og ikke bevæge sig ud af området.

Afstanden for nærmeste mølle til Harboøre Tange afviger ikke meget i de 5 forslag. I forslag TH 1 og TH 2 ligger nærmeste mølle til Harboøre Tange i en afstand af ca. 400 meter. I forslag VH 1 ligger nærmeste mølle til Harboøre Tange i en afstand af 350 meter, i forslag VH 2 i en afstand af 550 meter og i forslag VH 3 i en afstand af 350 meter i syd og 550 meter i nord.

Det fremgår af de udførte visualiseringer, at forslag TH 1 og 2 og forslag VH 2, der søges opstillet nordøst for Rønland fremstår meget ens set fra Harboøre Tange. Se evt. side 13 i ”Vindmøller på dæmning nordøst for Rønland, Landskabelige forhold” og side 26 i ”Vindmøllepark ved Rønland, landskabelig og visuel vurdering”.

Vedrørende sikkerhedsrisiko for Cheminova, henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Cheminova.

Alene møllernes visuelle fremtræden fra Harboøre Tange forekommer et ikke uvigtigt men lille område at basere en vurdering af møllernes visuelle påvirkning af omgivelserne. At møllernes profil ved forslag TH 1 og TH 2 vil sløres af Cheminovas fabriksanlæg fra Harboøre Tange vil kun være tilfældet på dette sted. F.eks vil de nordøstlige møller set fra Thyborøn stå uden forbindelse med Cheminovas fabriksanlæg, mens forslag VH 1 syd for Rønland vil ses bag fabriksanlægget.

Den visuelle bedømmelse af alle 5 forslag skal dannes ud fra en helhedsbetragtning og ikke fra nogle få lokaliteter. Den landskabelige påvirkning bør også indbefatte den landskabelige effekt af gamle vindmøller der fjernes i forbindelse med det enkelte projekt.”

Energistyrelsen henviser til det ansøgte forslag om 8 møller, idet Energistyrelsen vurderer, at dette forslag tilgodeser flest mulige lokale interesser. Der henvises i øvrigt til de i godkendelsen stillede vilkår.

Friluftsrådet v/ Amtsformand Kirsten Færch

Friluftsrådet finder, at hvis der skal opstilles nye møller i Thyborøn-Harboøre Kommune kan kun forslagene TH 1 og TH 2 anbefales. Det begrundes med at forslagene:

- ligger udenfor vildreservat

- har den mindst forstyrrende effekt på fuglelivet i området, specielt hvad angår lysbuget knortegås (den mest truede art af de fugle, der berøres af projekterne), der raster og fouragerer de tiliggende områder.
- opfylder regionplanens effektkrav på 10 MW i kommunen
- giver mulighed for at fjerne 4 stk. 90 kw vindmøller ved Vrist
- giver et enkelt og letopfatteligt indtryk ved at være placeret på lige linie parallelt med Rønlands nordøst kyst.

Friluftsrådet kan ikke anbefale forslag VH 1, VH 2 og VH 3 med begrundelserne at:

26. forslag syd og øst for Rønland ligger indenfor vildreservat (omfattet af bekendtgørelse nr. 347 af 20. april 1996) og vil have forstyrrende effekt på fortrinsvis lysbuget knortegås

27. der er risiko for forurening med kemikalier og tungmetaller fra bundsedimentet af området ved placering af vindmøller syd for Rønland

28. visuelt vil projekterne i mere eller mindre grad virke meget dominerende fra flere sider.

Ringkøbing amts vurdering:

”Som beskrevet under bemærkninger til brev fra Fjordfiskerforeningen er området syd og sydøst for Rønland omfattet af bekendtgørelse om fredning og vildtreservat på Harboøre Tange, hvilket ifølge bekendtgørelsens § 15 stk. 2 ikke er til hinder for, at der kan opstilles møller syd for Rønland.

Angående påvirkning af lysbuget knortegås henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Dansk Ornitologisk Forening og skema til ”Administrationens vurdering”.

Angående risiko for forurening af området ved placering af vindmøller syd for Rønland henvises til administrationens bemærkninger til høringsbrevet fra Thyborøn-Harboøre Kommune.

Forslag TH 1 og TH 2 medfører at 4 stk. 90 kW vindmøller ved Vrist fjernes. Forslag VH 1, VH 2 og VH 3 medfører ligeledes fjernelse af 4 møller. Her drejer det sig om to 150 kW møller og to 95 kW møller syd for Harboøre. Endvidere har bygherrer for forslag VH 1, VH 2 og VH 3 åbnet mulighed for, at der kan gives erstatningseffekt til andre mindre møller. Dette fremgår af kap. 8 side 1 og side 8 i regionplantillæg nr. 30. Ved forslag TH 1 og TH 2 er der ikke regnet med erstatningseffekt til andre møller end vindmøllelavets egne 4 møller ved Vrist, hvorfor saneringsaspektet ved forslag TH 1 og TH 2 synes mindre.

Angående risiko for forurening ved opstilling af vindmøller ved Rønland, henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Thyborøn-Harboøre Kommune.”

Energistyrelsen henviser for så vidt angår punkt 26 til Energistyrelsens kommentarer til Dansk Ornitologisk Forenings (DOF) høringsvar. Der henvises i øvrigt til det ansøgte forslag på 8 møller med opstilling på lige linje, øst-nordøst for Rønland og til de i godkendelsen stillede vilkår, herunder vilkår nr. 13.

Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere

Under forudsætning af, at vindmøllepark ikke, hverken under opførelse eller drift, vil genere råstofindvinding i Nissum Bredning har Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere ingen indvendinger. (vedlagt kort)

Ringkøbing amts vurdering:

”Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere har i brevet vedlagt oversigtskort over indvindingsområder i Nissum Bredning.

Ingen af de fremlagte vindmølle forslag vil hverken i opstillingsfasen eller driftsfasen kunne genere råstofindvindingen i Nissum Bredning.”

Kystdirektoratets vurdering:

”Ingen af vindmølleprojekterne vil genere råstofindvinding for Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere i de udlagte indvindingsområder i Nissum Bredning”.

Energistyrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Lemvig – Thyborøn/Harboøre lokalkomite, Danmarks Naturfredningsforening, v/Jens Johan Brogaard

Området ved Rønland fremhæves som et godt sted at samle hele Thyborøn-Harboøre Kommunes vindmøllekapacitet.

29. For DN er det en meget væsentlig side af planerne, at der nedtages gamle møller og ser det som meget uheldigt at VVM-redegørelsen lægger op til at kun nogle møller vil blive nedtaget, alt efter hvilket projekt der bliver realiseret. DN opfordrer derfor kraftigt Ringkøbing Amt til at arbejde for, at der gennem et lokalt samarbejde bliver etableret et grundlag for at alle gamle møller syd for Harboøre kan blive nedtaget, nu eller i overskuelig fremtid.

30. DN mener, at møllerne bør placeres nordøst for Rønland og begrundet det med følgende:

- **Store møller på lige linje vil fylde minimalt i synsbilledet fra Lemvig og Thyborøn**
- **Fjordfiskere har ingen fiskeinteresser i det område**
- **Fuglene vil være mindst generede ved denne placering**

- **Bundforholdene er uproblematisk**

Ringkøbing amts vurdering:

”Angående mulighed for nedtagning af flere ældre møller ved opstilling af nye ved Rønland, henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Friluftsrådet.

Angående fiskeinteresser henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Thyborøn-Harboøre fjordfiskerforening.

Angående påvirkning af fugle henvises til skema til ”Administrationens vurdering”.

Angående bundforhold, henvises til administrationens bemærkninger til brev fra Thyborøn-Harboøre Kommune.”

Energistyrelsen henviser til det ansøgte forslag på 8 møller med en opstilling på lige linje øst-nordøst for Rønland. Der henvises i øvrigt til godkendelsens vilkår.

Advokatfirmaet Lowzow & Momberg på vegne af Christoph Schliemann, Rysensteen

Advokatfirmaet Lowzow & Momberg fremsender indsigelse på vegne af Christoph Schliemann, Rysensteen.

31. Christoph Schliemann har været aktiv i kampen mod etablering af en national prøvestation ved Høvsøre og har støttet det alternative forslag om at placere prøvestationen ved Rønland. Indsigelsen er derfor ikke begrundet i modvilje mod lokalt initiativ og engagement men udelukkende i et ønske om at opnå lighed for loven og at undgå, at de lokale myndigheder gør sig skyldige i magtfordrejning.

Med baggrund i undersøgelserne ved udarbejdelse af VVM-redegørelse for National prøvestation. Christoph Schliemann arbejder stadig aktivt for at standse projektet ved Høvsøre og mener at den alternative placering ved Rønland skal tages op igen.

Fra kap. 6.1 i VVM-redegørelse for vindmøller ved Rønland citeres følgende i brevet:

”Ringkøbing Amt vurderer ikke, at valget at placere en National Prøvestation ved Høvsøre frem for Røjensø Odde/Rønland kombinationen indikerer, at området ved Rønland er uegnet til opstilling af vindmøller.”

Christoph Schliemann har modtaget brev af 1. september 2000 fra Miljø & Energiministeriet hvorfra citeres at,

.....”alle tre detailbehandlede forslag til placering af prøvestationen (Høvsøre, Rønland og Røjensø Odde) er således gennemført på lokaliteter, som ikke ville kunne komme på tale til opførelse af almindelige kommercielle møller.”

Det er Christoph Schliemanns opfattelse at udmelding i brev af 1. september 2000 fra Miljø & Energiministeriet bør respekteres og såfremt Ringkjøbing Amt giver lov til opstilling af kommercielle møller på den foreliggende baggrund vil Amtet medvirke til magtfordrejning og stå overfor det dilemma, at borgerne får indtryk af, at ens sager behandles forskelligt.

Ringkjøbing amts vurdering:

”Siden Regionplan 1993 har der været udlagt et område syd for Rønland til vindmøller. Udlægget har, i forbindelse med overvejelse om at placere møller på Harboøre Tange, været taget op til revision. Miljø- og Energiministeriet udarbejdede i den forbindelse forslag med tilhørende visualiseringer af mulige placeringer af en vindmøllepark på søterritoriet syd for Rønland. I marts 1996 fremlagde ministeriet sin vurdering og konkluderede, at regionplanens udlæg syd for Rønland i øst-vest gående retning kunne betragtes som den bedste frem for i nord-syd gående retning langs dæmningen og at regionplanens arealudlæg kunne udvides så vindmølleparken kunne rumme 7 møller i stedet for kun 4 møller. Ministeriets forslag blev optaget i Regionplan 1997.

Miljø & Energiministeriet er derfor på tidspunktet for afsendelse af brev til Christoph Schliemann fuldt ud indforstået med, at området syd for Rønland er udlagt til vindmøller i Regionplan for Ringkjøbing Amt. (Brev af 1. september 2000 fra Miljø & Energiministeriet er tilsendt som bilag til brev fra Advokatfirmaet Lowsow & Momberg.)

Som refereret i brevet konkluderes det i kap. 6.1. i VVM-redegørelse for vindmøller ved Rønland, at Ringkjøbing Amt ikke vurderer, at valget at placere en National Prøvestation ved Høvsøre frem for Røjensø Odde/Rønland kombinationen indikerer, at området ved Rønland er uegnet til opstilling af vindmøller.

Dette er vurderet på baggrund af resume af natur- og miljøvurderinger af placering af møller ved Rønland i VVM-redegørelsen for National prøvestation.

Heri fremgår det, at omkring internationale naturbeskyttelsesområder vurderes det, at en prøvestation ikke væsentligt vil påvirke de rastefugle, som områderne er udpeget til at beskytte. Men som det formuleres i redegørelsen ”da man i dag ikke ved, hvilken afstand der kan sikre, at ynglepladser ikke forstyrres af møller i den projekterede størrelse (op til 165 meter), er det svært at vurdere møllernes effekt på de ynglefugle, som området er udpeget for at beskytte. Ud fra et forsigtighedsprincip vurderes Rønland-placeringen derfor som kritisk.”

Under landskab vurderes det ”at på trods af at vindmøller på 165 meter næppe vil kunne indpasses harmonisk i et dansk landskab, må Rønland dog antages at være den bedst egnede placering på grund af sin store skala med sammenhæng til Limfjorden og Vesterhavet. Endvidere er landskabet i forvejen præget af Cheminovas tekniske landskab.”

Det vurderes i redegørelsen, at der ingen nævneværdige konflikter er ved placeringen ved Rønland i forhold til naturbeskyttelsesloven, overholdelse af vindmøllecirkulæret, geologi og jordbund, flora og fauna, grundvandsinteresser og luftforurening, støj, skyggekast, kulturhistorie og arkæologi.”

Energistyrelsen vurderer, at projektforslagene i VVM-redegørelsen adskiller sig væsentligt fra omtalte alternative placering i fjordområdet syd for Rønland til en National Prøvestation i kombination med en placering ved Røjensø Odde. Projektforslagene i VVM-redegørelsen herunder også det ansøgte forslag på 8 møller øst-nordøst fra Rønland, ønskes for det første placeret på andre positioner inden for samme lokalområde. Forslagene til opstillinger af møller i samtlige 5 forslag i VVM-redegørelsen, samt det ansøgte forslag på 8 møller kan således ikke sammenlignes med opstillingsforslagene til den Nationale Prøvestation. For det andet, er der tale om mindre vindmøller end de møllestørrelser der var påtænkt at opstille i forbindelse med en National Prøvestation.

Vindmølleindustrien

32. Vindmølleindustrien udtrykker glæde over, at Ringkjøbing Amt udarbejder regionplantillæg til opstilling af vindmøller op til 120 meter. Der opfordres til at Ringkjøbing i et område med så gode vindressourcer holder fast i, at der kan opstilles møller i denne højde.

Vindmølleindustrien mener, at en vindmøllepark ved Rønland, uanset hvilket forslag der vælges, vil være et godt demonstrationseksempel på, hvordan vindmøller kan integreres i et landskab, der i forvejen er præget af tekniske anlæg og vil kunne tilføre området ny karakter.

Vindmøllefabrikanterne lægger vægt på, at en vindmøllepark ved Rønland opføres miljømæssigt forsvarligt og er visuelt gennemtænkt.

Energistyrelsen henviser til vilkår nr. 1 i godkendelsen.

Forsvarsministeriet

33. Forsvarsministeriet har ingen indsigelser til de fremsendte forslag, men gør opmærksom på at Farvandsvæsnet skal underrettes, når egentlig ansøgning om tilladelse til etablering af vindmøller m.v. foreligger, med henblik på konkrete bemærkninger og krav, herunder krav om afmærkning for søfarten samt varsling gennem Efterretninger for Søfarende.

Ringkjøbing amts vurdering:

”Krav kan efterkommes uden bemærkninger.”

Energistyrelsen henviser til vilkår nr. 7 i godkendelsen.

Energitilsynet, Søfartsstyrelsen

34. Begge har meddelt, at der ikke er bemærkninger til det fremlagte planforslag. Søfartsstyrelsen bemærker, at man skal være bekendt med kravet om en sikkerhedsafstand til Sælhundeholmløbet på mindst 100 m.

Energistyrelsen henviser til vilkår nr. 14 i godkendelsen.

Statens Luftfartsvæsen

Forsvaret fremhæver, at området omkring Rønland jævnligt benyttes til lavflyvning, hvor operationer foregår ned til 100 meter over vand og terræn. En gang årligt afholdes der en stor flyveøvelse med blandt andet lavflyvning, hvor et større antal danske og udenlandske militære fly deltager. Området er specielt valgt for at tage størst mulig hensyn til civilbefolkningen for så vidt angår støjgener.

35. I alle de 5 forslag er møllernes højde angivet op til 120 meter, hvorfor det er nødvendigt af hensyn til flyvesikkerheden, at møllernes højde nedbringes til under 100 meter eller afmærkes. Høringssvaret er vedlagt afmærkningskrav.

Energistyrelsen henviser til vilkår nr. 1 i godkendelsen.

Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug I/S

Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug I/S skriver, at deres eget projekt på 5 møller giver de mindste påvirkninger af omgivelserne. Her tænkes specielt på fuglelivet i området. 5 møller opstillet på en ret linie er valgt fordi dette opstillingsmønster giver den mindste visuelle påvirkning af landskabet.

36. Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug mener, at de buede opstillingsmønstre i forslagene VH1, VH2 og VH3 virker rodet og at samspillet med Cheminova ikke virker harmonisk.

37. Lauget mener, at placeringen på dæmningsanlæg frem for punktfundamenter vil virke skærmende for det varme vand, der i sommermånederne dannes på det lave vand øst, og nordøst for Rønland. Lauget mener også, at redegørelserne i forbindelse med forslagene VH1-VH3 er mangelfulde omkring adgangsdæmning og kølevandsindtag.

38. Lauget mener, at redegørelsen om de trafikikkerhedsmæssige aspekter på Thyborønvejen af VH1-VH3 er mangelfuld.

39. Lauget mener, at redegørelsen for VH1-VH3 er mangelfuld for så vidt angår hvordan flåden – med rotorere mm. skal komme ind til anlægsområdet over de lavvande arealer, ligesom den er mangelfuld om i hvilket omfang, der særligt i anlægsfasen kan forventes forurening med især ikke-flygtige motorolier og smøreolier som afvaskes køretøjer ude i vandet.

40. Desuden skriver lauget, at vedtagelse af TH1 eller TH2 vil medføre, at de 4 møller syd for Vrist nedtages.

41. Lauget oplyser endelig, at det i forbindelse med planlægning af vindmølleparken har taget kontakt til kystcentret i Thyborøn omkring et samarbejde for turismen i kommunen.

Kystdirektoratets vurdering:

”I bemærkninger fra Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug I/S nævnes at adgangsdæmningen til kørevejen ikke er inkluderet i den hydrodynamiske model. Kystdirektoratet finder ikke, at adgangsdæmningens betydning for den hydrodynamiske model er en væsentlig mangel ved VVM-redegørelsen. Vi har herved lagt vægt på dæmningens beskedne udstrækning på søterritoriet. I øvrigt henvises til vore bemærkninger ad Cheminovas brev vedrørende kølevandsindtaget.”

Energistyrelsen henviser til det ansøgte forslag på 8 møller med en opstilling på lige linje, øst-nordøst for Rønland. Der henvises i øvrigt til de i godkendelsen stillede vilkår.

Kystdirektoratets mere generelle vurdering af ovennævnte indsigelserne

Generelt finder Kystdirektoratet, at de bemærkninger/indsigelser der vedrører:

Risiko for skader på Cheminovas anlæg, støjbelastning, de landskabelige og visuelle forhold, grundlaget for fiskeri i området, forstyrrelser af fugle i området, placering i forhold til kirker i området, hensyn til vildtreservatet, nedtagning af eksisterende møller, trafiksikkerhed, turisme, vindmøllernes højde, 50 meters lavflyvningskorridor samt luftfartsafmærkning

hovedsageligt relaterer sig til vindmøllerne og derfor vedrører forhold, som ”vindmøllemyndighederne” er nærmest til at vurdere. Kystdirektoratet finder endvidere, at bemærkningerne med støtte til et af projekterne fremfor andre henhører under ”vindmøllemyndighedernes” vurdering. For såvidt angår *vurdering af forurening af området med kemikalier og tungmetaller*, vil vi lægge Ringkjøbing Amts vurdering som havmiljømyndighed til grund. Kystdirektoratet har således ikke bemærkninger til brevene fra

- Cheminova (delvis)
- Thyborøn-Harboøre fjordfiskerforening (ingen anlæg, Kystdirektoratet skal give tilladelse til)
- DOF
- Tove og Chr Henriksen
- Hanna Green og Karsten Krejbjerg

- Arne Overgaard Jensen
- Viborg Stiftsøvrighed
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig-Thyborøn/Harboøre Lokalkomite
- Thyborøn-Harboøre Kommune
- Kurt Ruby Nielsen m.fl. (716 enslydende)
- Thyborøn-Harboøre Vindmøllelaug I/S (delvis)
- Vindmølleindustrien
- Forsvarsministeriet
- Statens Luftfartsvæsen

Kystdirektoratet har ikke i VVM-redegørelsen med tilhørende baggrundsrapporter, og efter ovennævnte gennemgang af de bemærkninger og indsigelser fra offentligheden, der er fremsendt til Ringkjøbing Amt, fundet grundlag for at antage, at de anlæg, Kystdirektoratet er tilladelsesmyndighed for, vil få en så væsentlig indvirkning på miljøet, at der af denne grund skal gives afslag på udførelse af foranstaltningerne på søterritoriet.

Under forudsætning af, at de geotekniske undersøgelser viser, at der ikke vil blive væsentlige stabilitets / funderingsmæssige problemer er det Kystdirektoratets vurdering, at der vil kunne gives tilladelse til enten dæmningsanlægget eller den undersøiske kørevej. Det forudsættes herved naturligtvis, at Kystdirektoratet kan godkende detailprojekt for det anlæg, der eventuelt fremmes.